

WOENSDAG 17 NOV 2021

Drieëndertigste week: door het jaar - Heilige Elisabeth van Hongarije,

Ondanks alles vast op God vertrouwen

Openingslied: IN DEN BEGINNE WAS HET WOORD.

In den beginne was het Woord
God die van eeuwigheid bestond
stond op en opende Zijn mond
Zijn stem wordt tot vandaag gehoord

In den beginne was het Woord,
dat alles wat op aarde leeft
met sterke hand geschapen heeft,

waar alle ding aan toebehoort.

In den beginne was het Woord,
dat voor de mensen leven is,
dat nimmer door de duisternis
verstaan kan worden of verstoord.

INLEIDING

In de eerste lezing horen we vandaag het dramatische verhaal over een vrouw die op één dag al haar zonen verliest. Ze worden een voor een vermoord door een weerzinwekkende tiran. Toch doorstaat ze de onvoorstelbare ellende die haar overkomt, doordat ze moedig op God blijft vertrouwen, de Schepper van alle leven.

Iemand die dit vaste vertrouwen in God ook had, is de heilige die we vandaag gedenken: Elisabeth van Hongarije. Ze is van adellijke komaf, trouwt op veertienjarige leeftijd met de jonge landgraaf Ludwig van Thüringen, maar na zes jaar huwelijk is ze al weduwe. Daarna maakt haar schoonfamilie haar het leven heel moeilijk. Desondanks kiest ze haar eigen weg, zonder alle rijkdom waarmee ze is opgegroeid, en wijdt ze haar leven aan de armen- en ziekenzorg. Dat put haar echter zozeer uit dat ze eraan sterft, ze is nog maar 24 jaar ...

U die ons behoud bent, toon ons uw erbarmen, reken ons het kwaad van vroeger niet aan. HEER, ONTFERM U.

Help en bevrijd ons tot eer van uw naam, red ons en bedek onze zonden. CHRISTUS, ONTFERM U.

Uw volk zijn wij, de kudde die U weidt. Prijzen zullen wij U tot in lengte van dagen. HEER, ONTFERM U.
(Psalm 79,8.9.13)

GEBED

Eeuwige God,
U hebt ons gevormd in de moederschoot
en ons uw levensadem geschonken.
Wij bidden U: laat uw Woord ons bewust maken
van hetgeen U ons hebt gegeven.
Maak ons tot mensen die omzien
naar ieder die wacht op hulp en ontferming,
zoals eens de heilige Elisabeth dat' gedaan heeft.
Dat vragen wij U op haar voorspraak
en door Jezus, uw Zoon en onze Heer.
Amen.

Eerste lezing: uit het tweede boek van de Makkabeeën 7,1.20-31

Een andere keer werden zeven broers en hun moeder
gearresteerd
en op bevel van de koning met gesels en riemen
gemarteld
om hen te dwingen verboden varkensvlees te eten.
Nog bewonderenswaardiger was de moeder.
Als iemand het verdient dat haar nagedachtenis in ere wordt gehouden,
is zij het wel.
In één dag tijd zag ze haar zeven zonen omkomen,
maar ze doorstond het heldhaftig,
omdat ze haar hoop op de Heer gevestigd hield.
Vastberaden sprak ze ieder van hen bemoedigend toe, in hun
moedertaal,
haar vrouwelijke overwegingen kracht bijzettend met mannelijke
koelbloedigheid:
'Hoe jullie in mijn buik ontstaan zijn, weet ik niet.
Niet ik heb jullie de levensadem geschonken of de
bestanddelen
waaruit ieder van jullie bestaat tot een harmonisch
geheel geordend.
De schepper van de wereld, die aan de oorsprong staat van

het ontstaan

van de mens en die van alles het ontstaan heeft uitgedacht,
zal jullie in zijn barmhartigheid de levensadem teruggeven,
omdat jullie jezelf nu opofferen omwille van zijn voorschriften.'
Antiochus, in de veronderstelling dat zij zich minachtend over
hem uitliet,

dacht in haar stem een belediging aan zijn adres te
beluisteren.

Daarom deed hij, toen alleen de jongste nog was overgebleven, niet
alleen met woorden een beroep op hem,
maar verzekerde hem ook met plechtige eden dat hij hem rijk
en gelukkig zou maken als hij de tradities van zijn voorouders zou
afzweren.

Hij zou hem dan in de kring van zijn vertrouwelingen opnemen
en hem belangrijke functies toevertrouwen.

Maar de jongeman ging hier niet op in.

Daarop riep de koning de moeder erbij en spoorde haar aan
de jongen

aan zijn verstand te brengen dat hij door dit aanbod aan te
nemen

zijn leven kon redden.

Hij drong zo lang aan dat ze zich ten slotte bereid
verklaarde

om met de jongen te spreken.

Daarmee hield ze de wrede tiran echter voor de gek,

want toen ze zich naar haar zoon overboog zei ze in hun moedertaal
tegen hem:

'Mijn jongen, heb medelijden met mij.

Negen maanden heb ik je in mijn buik gedragen en drie jaar heb ik je
gezoogd.

Ik heb je opgevoed en grootgebracht tot wat je nu bent,

en al die jaren heb ik je gekoesterd.

Nu vraag ik je, mijn kind, kijk naar de hemel en de aarde en alles wat ze
bevatten,

en besef dat God dit alles niet gemaakt heeft uit iets dat al bestond,

en weet dat ook de mensheid op dezelfde wijze ontstaan is.

Wees niet bang voor die beul, maar laat zien dat je je broers

waardig bent

en aanvaard de dood, dan zal ik door Gods barmhartigheid jou en je broers terugkrijgen.'
Nauwelijks had ze dit gezegd, of de jongen riep uit: 'Waar wacht u op? Ik gehoorzaam het bevel van de koning niet, ik gehoorzaam het bevel van de wet die Mozes onze voorouders heeft gegeven.
En u, aanstichter van alle rampspoed die de Hebreëen treft, denk maar niet dat u aan de greep van God zult ontkomen.

Tussenlied: HOUD MIJ IN LEVEN

K.: Houd mij in leven, wees Gij mijn redding,
steeds weer zoeken mijn ogen naar U.

A.: Houd mij in leven, wees gij mijn redding,
steeds weer zoeken mijn ogen naar U.

K.: Omdat Gij zijt zoals Gij zijt:
zie naar mij om en wees mij genadig,
want op U wacht ik een leven lang.

A.: Steeds weer zoeken mijn ogen naar U.

K.: Zijt Gij het, Heer, die komen zal,
of moeten wij een ander verwachten?
Heer, mijn God, ik ben zeker van U.

A.: Houd mij in leven, wees Gij mijn redding,
steeds weer zoeken mijn ogen naar U.

K.: Gij geeft uw woord aan deze wereld,

Gij zijt mijn lied, de God van mijn vreugde,
naar U gaat mijn verlangen, Heer.

A.: Steeds weer zoeken mijn ogen naar U.
Houd mij in leven, wees Gij mijn redding,
steeds weer zoeken mijn ogen naar U.

Tweede lezing: uit het *Evangelie volgens* Lucas 19,11-28

Aan de mensen die stonden te luisteren, vertelde hij
nog een gelijkenis,
aangezien hij nu dicht bij Jeruzalem was
en zij dachten dat het koninkrijk van God nu spoedig
zou aanbreken.

Hij zei: 'Een man van voorname afkomst ging op reis
naar een ver land
om het koningschap in ontvangst te nemen en dan
terug te keren.

Hij riep tien van zijn dienaren bij zich,
gaf elk van hen honderd drachme en zei tegen hen:
"Ga daarmee handeldrijven terwijl ik weg ben."

Maar zijn landgenoten haatten hem en stuurden afgevaardigden
achter hem aan

met de boodschap: "We willen niet dat die man koning over ons
wordt!"

Bij zijn terugkeer, toen hij het koningschap had ontvangen,
liet hij de dienaren aan wie hij het geld had gegeven
bij zich roepen

om te vernemen wat ze met handeldrijven hadden
verdiend.

De eerste kwam en zei: "Heer, uw geld heeft het
tienvoudige opgeleverd."

Zijn meester zei: "Voortreffelijk, je bent een goede
dienaar.

Omdat je betrouwbaar bent geweest in iets zeer gerings

verleen ik je het bestuur over tien steden."

De tweede kwam zeggen: "Uw geld, heer, heeft het vijfvoudige opgebracht."

Tegen hem zei hij: "Jij krijgt het bestuur over vijf steden."

Toen kwam de derde dienaar, die zei:

"Heer, hier is uw geld, ik heb het in een doek voor u bewaard.

Ik was bang voor u, omdat u een streng man bent die terugvordert wat hij niet heeft gestort en oogst wat hij niet heeft gezaaid. Zijn meester zei tegen hem:

"Je bent een slechte dienaar, met je eigen woorden zal ik je veroordelen! Je wist dat ik een streng man ben

en terugvorder wat ik niet heb gestort en oogst wat ik niet heb gezaaid?

Waarom heb je mijn geld dan niet bij de bank in bewaring gegeven?

Dan had ik het bij mijn terugkeer met rente kunnen opvorderen."

En tegen degenen die erbij stonden zei hij:

"Neem hem de honderd drachme af en geef ze aan de knecht die het tienvoudige verworven heeft."

Ze zeiden tegen hem: "Heer, hij heeft al het tienvoudige!"

"Ik zeg jullie: wie heeft zal nog meer krijgen; maar wie niets heeft, hem zal zelfs wat hij heeft worden ontnomen.

En die vijanden van mij die niet wilden dat ik koning over hen werd, breng hen hier en dood ze voor mijn ogen."

Na deze woorden trok Jezus verder, op weg naar Jeruzalem.

''

VOORBEDE

Eeuwige God,
in het vertrouwen dat U oorsprong en doel bent van ons bestaan,
bidden wij U:

- voor vaders, moeders en grootouders,
voor allen die een opvoedende taak hebben;
dat zij hun kinderen met U bekend maken ...
- voor mensen die zich enkel richten op aardse, stoffelijke dingen,
voor hen die welvaart en rijkdom beschouwen als het hoogste goed;
dat zij in U de zin van hun leven ontdekken ...

- voor mensen die in uw Naam leven en werken,
voor hen die om uw Naam gestorven zijn;
dat U hun telkens uw levensadem schenkt. ..

Eeuwige God,
U kent ons beter dan wijzelf.
Verhoor onze gebeden
en houdt in ons de hoop levend
op uw nooit aflatende barmhartigheid,
wat ons ook mag overkomen.
Dat bidden en smeken wij U
door Christus, onze Heer. *Amen.*

Tafellied: *HET BROOD IN DE AARDE GEVONDEN.*

Het brood in de aarde gevonden
het brood door handen gemaakt,
het brood van tranen en zorgen,
dat brood dat naar mensen smaakt.

Het brood van oorlog en vrede,
dat dagelijks eendere brood,
het zoete brood van de liefde,
het stenen brood van de dood.

Het brood dat wij duur verdienen,
ons lichaam ons geld en goed,
het brood van ons samen leven,
die schamele overvloed.

Een oogst uit kostbaar gaarden,
de wijn die het hart verblijdt,
de vrucht van hemel en aarde,

een voorsmaak van eeuwigheid.

De wijn die de geest betekent
van een nieuw mensenverbond,
de beker die ons zegent —
de Naam van mond tot mond.

Bidt allen dat mijn.....

GEBED OVER DE GAVEN

Eeuwige God, hemel en aarde hebt U geschapen en alles wat ze bevatten.
U staat aan het begin en aan het einde van het leven van ieder mensenkind.
Ontzag en eerbied vervullen ons. Wil dan deze gaven, brood en wijn,
aanvaarden als blijk nam onze dank. Dat wij in deze maaltijd die wij vieren tot
gedachtenis van uw Zoon, mogen delen in zijn helende tegenwoordigheid.
Dat vragen we U in zijn naam voor vandaag en morgen en altijd. Amen.

Eucharistisch gebed VII (voor de verzoening I)

De Heer zal bij u zijn.

a. **De Heer zal u bewaren.**

Verheft uw hart.

a. **Wij zijn met ons hart bij de Heer.**

Brengen wij dank aan de Heer, onze God.

a. **Hij is onze dankbaarheid waardig.**

Ja, het is passend en goed
dat wij U dankzeggen,
God, menslievend en barmhartig als Gij zijt.
Gij laat nooit af ons op te roepen
tot een leven vol geluk.

Gij zijt een God van tederheid en mededogen;
altijd staat Gij gereed om te vergeven,
en al wie gezondigd heeft
nodigt Gij telkens weer uit
zich te verlaten op uw barmhartigheid alleen.

Hoe dikwijls werd uw verbond door ons verbroken,
maar berusting kent Gij niet:
een nieuw verbond hebt Gij tot stand gebracht
door Jezus, uw Zoon, onze Heer.
Zo dicht hebt Gij de mensen naar U toegehaald
dat niets ons nog van U kan scheiden.

In deze tijd van verzoening en genade
geeft Gij uw volk gelegenheid
in Christus te herademen
en zich tot U te keren,
om meer dan ooit uw heilige Geest te volgen
en zo in dienst te staan van heel de mensheid.
Vol bewondering en dank
om uw liefde die zoveel vermag,
om de vreugde der verlossing die Christus heeft gebracht,
zingen en belijden wij
met ontelbaar velen in de hemel en op aarde:

Heilig.

Gij zijt waarlijk heilig, onze Heer,
de bron van alle heiligheid.

Heilig dan deze gaven
met de dauw van uw heilige Geest,
dat zij voor ons worden tot Lichaam en Bloed

Toen Hij werd overgeleverd
en vrijwillig zijn lijden op zich nam,
nam Hij het brood, sprak de dankzegging uit,
brak het en gaf het zijn leerlingen met deze woorden:

Neemt en eet hiervan, gij allen,
want dit is mijn Lichaam,
dat voor u gegeven wordt.

Zo nam Hij na de maaltijd ook de kelk,
sprak opnieuw de dankzegging uit,
en gaf hem zijn leerlingen met deze woorden:

Neemt deze beker
en drinkt hier allen uit,
want dit is de beker
van het nieuwe altijddurende verbond,
dit is mijn Bloed
dat voor u en alle mensen wordt vergoten
tot vergeving van de zonden.

Blijft dit doen om Mij te gedenken.

Verkondigen wij het mysterie van het geloof.

**A. Heer Jezus, wij verkondigen uw dood
en wij belijden tot Gij wederkeert,
dat Gij verrezen zijt.**

Zijn dood en verrijzenis indachtig, God,
bieden wij U aan
het levensbrood en de kelk van het heil.
Wij danken U omdat Gij ons waardig keurt
om voor uw aangezicht te staan
en uw heilige dienst te verrichten.

**A.Zó delen wij in het Lichaam en Bloed van Christus
en wij smeken U dat wij
door de heilige Geest worden vergaderd
tot één enige kudde.**

Denk toch, Heer, aan uw kerk,
verspreid over de hele wereld,

dat haar liefde volkomen wordt,
één heilig volk met N. onze paus
en N. onze bisschop,
en allen die uw heilig dienstwerk verrichten.

**A. Gedenk ook onze broeders en zusters
die reeds ontslapen zijn in de hoop der verrijzenis,
ja, alle gestorvenen dragen wij op aan uw zorg.**

**Neem hen aan en laat hen verschijnen
in het licht van uw gelaat.**

Wij vragen U, ontferm U over ons allen,
opdat wij tezamen met de maagd Maria,
de moeder van Christus,
met de apostelen
en met alle heiligen,
die hier eens leefden in uw welbehagen,
waardig bevonden worden
het eeuwig leven deelachtig te zijn
en U loven en eren.
Door Jezus Christus, uw Zoon.

A. Door Hem en met Hem en in Hem zal uw Naam geprezen zijn,
Heer onze God, almachtige Vader, in de eenheid van de heilige
Geest hier en nu tot in eeuwigheid. Amen.

ONZE VADER....

VREDES WENS....

LAM GODS.....

Communielied: HEEL DE AARDE JUBELT EN JUCHT.

Heel de aarde jubelt en juicht voor de Heer, alleluia, alleluia.

Ja, heel de aarde moet God wel prijzen,
loven zijn machtig beleid,

omdat Hij steeds op wondere wijze
alles bestuurt in gerechtigheid. refr.

Ja, God is goed, schenkt ons zijn zegen;
toont ons zijn aanschijn van licht.
Hij gaat ons voor op alle wegen,
heeft uit de zonde ons opgericht. refr.

Hij is de God, die ons verblijdde,
die onze nood heeft verstaan;
die ons een hemels Paasmaal bereidde
en zonder vrees door de wereld laat gaan. refr.

Laat alle volken uw almacht vrezen,
aller lof zij U gewijd,
laat, Heer, uw naam bezongen wezen
in aller eeuwen eeuwigheid. refr.

SLOT GEBED

Eeuwige God,
hemel en aarde zijn uit U ontstaan
en ook de mens heeft U tot leven gebracht.
Wij danken U voor alles wat U ons geeft:
uw Woord, uw Zoon, uw gaven in overvloed.
Versterk ons geloof en vertrouwen,
en laat ons, net als eens de heilige Elisabeth,
ons leven in dienst stellen van onze naasten:
armen en zieken, ja, alle mensen
die uitzien naar hulp en bescherming.
Dan zal uw koninkrijk komen, nu al,
in onze dagen, en tot in lengte van dagen,

door Christus, onze Heer.

Amen.

Slotlied: LIED VAN DE OPSTANDING .

De steppe zal bloeien. De steppe zal lachen en juichen.

De rotsen die staan vanaf de dagen der schepping,

staan vol water, maar dicht,

de rotsen gaan open.

Het water zal stromen,

het water zal tintelen, stralen,

dorstigen komen en drinken,

de steppe zal drinken.

De steppe zal bloeien.

De steppe zal lachen en juichen.

De ballingen keren. Zij keren met blinkende schoven.

Die gingen in rouw tot aan de einde der aarde,

één voor één, en voorgoed,

die keren in stoeten.

Als beken vol water,

als beken vol toesnellend water,

schietend omlaag van de bergen,

als lachen en juichen.

Die zaaiden in tranen,

die keren met lachen en juichen.

De dode zal leven.

De dode zal horen: nu leven.

Ten einde gegaan

en onder stenen bedolven:
dode, dode, sta op,
het licht van de morgen.
Een hand zal ons wenken,
een stem zal ons roepen: Ik open
hemel en aarde en afgrond
en wij zullen horen
en wij zullen opstaan
en lachen en juichen en leven.

